

Tieslietu ministrija

Pamattiesības

Sandra Vīgante

Tieslietu ministrijas

Starptautisko publisko tiesību nodaļas vadītāja

Tieslietu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Tieslietu ministrija

Pamattiesības Latvijā

- **Latvijas Republikas Satversme:** 8. nodaļa «Cilvēka pamattiesības»
- **Latvijas likumi:** Darba likums, Bērnu tiesību aizsardzības likums, Sociālās drošības likums, Ārstniecības likums u.c.
- **Eiropas Savienības tiesības:** ES Pamattiesību harta, ES dibināšanas līgumi, ES sekundārie tiesību akti, Vispārējie tiesību principi
- **Starptautiskie līgumi:** ANO Statūti, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija, ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām u.c.

Tieslietu ministrija

ES Pamattiesību harta

- attiecas uz ES institūcijām un dalībvalstīm, ieviešot ES tiesību aktus
- uzrauga ES Tiesa

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

- attiecas uz Eiropas Padomes (*starptautiska organizācija, nav ES iestāde*) dalībvalstīm
- uzrauga Eiropas Cilvēktiesību tiesa

Tieslietu ministrija

PAMATTIESĪBAS

- **jāievēro**, izstrādājot un piemērojot tiesību normas
- ir **augstāks spēks** nekā citām tiesību normām (konstitucionāls rangs vai augstāks juridiska ranga akts, nekā «parasts» likums)
- pārsvarā **nav absolūtas** – valsts var ierobežot kāda cilvēka pamattiesības, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības vai valsts iekārtu un drošību

Tieslietu ministrija

Kontroljautājumi atbilstības pamattiesībām pārbaudei

- 1.** Kādas pamattiesības tiek ietekmētas?
- 2.** Vai izskatāmās tiesības ir absolūtās tiesības?
- 3.** Vai pamattiesību ierobežošana vai negatīvā ietekme uz tām ir paredzēta tiesību aktos skaidrā un paredzamā veidā?

Tieslietu ministrija

Kontroljautājumi atbilstības pamattiesībām pārbaudei

4. Vai šie ierobežojumi/šīs
negatīvās ietekmes:

- patiesi atbilst mērķim
aizsargāt pārējo cilvēku
tiesības un brīvības?
- ir vajadzīgs, lai sasniegtu
vēlamo mērķi?
- ir samērīgs ar sasniedzamo
mērķi?

Tieslietu ministrija

Samērīguma tests

Pamattiesību ierobežojums atbilst samērīguma principam, ja:

- 1)** izraudzītie līdzekļi ir **piemēroti** leģitīmā mērķa sasniegšanai;
- 2)** nav **saudzējošāku** līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai;
- 3)** rīcība ir **atbilstoša** (t.i. nelabvēlīgās sekas, kas personai rodas tās pamattiesību ierobežojuma rezultātā, nav lielākas par labumu, ko no šā ierobežojuma gūst sabiedrība kopumā).

Tieslietu ministrija

Paldies par uzmanību!